

Vaikutusten ennakkoarvioinnin perusteet

Tampere 26.11.2018

Hyvin toimivassa organisaatiossa yhteiset niukat resurssit kohdistetaan sinne, missä ne lisäävät eniten tavoiteltua asiaa.

Painavat kirjaukset

- Ennakkoarviointi on kirjattu terveydenhuoltolakiin (11§) ja maankäyttö ja rakennuslakiin (9 §)
- Järjestämislaki: toteuttaa päätösten ennakkoarviointia (7§)
- Maakuntalaki: kuntien hyvinvointityön ja ennakkoarvioinnin tuki (6§)
- Valviran valvontaohjelmassa mukana EVA-menettely

Hyödyt eri tahoille

VALMISTELIJAT:

- Valmistelu on avoimempaa ja järjestelmällisempää
- Yhteistyö vahvistuu ja vastuu jakaantuu
- Toimialojen välinen dialogi kehittyy
- Yhteys kuntastrategiaan terästyy

PÄÄTÖKSENTEKIJÄT:

- Eri päätösvaihtoehdot tuodaan avoimesti esiin
- Vaihtoehtoja on helpompi verrata
- Valmisteluyhteistyö ja osallisuus vahvistuvat
- Päätökset ovat vahvemmin punnittuja ja perusteltuja
- Vastuunjako selkeytyy
- Päätökset ovat kestävämpiä ja vaikuttavampia

KUNTALAISET:

- Päätösten vaikutukset kuntalaisiin ja heidän hyvinvointiinsa on pohdittu kokonaisvaltaisesti eri näkökulmista
- Päätösten vaikuttavuus lisääntyy
- Päätöksenteon avoimuus kasvaa
- Osallisuus vahvistuu luoden luottamusta

EVA Kuntien kehittämisessä pinnalla tällä hetkellä

- Päätösten vaikuttavuuden vahvistaminen ja pitkäjänteisyys
- Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)
- Osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen

EVA 2011 → 2018

www.hyvinvointikertomus.fi

SÄHKÖINEN HYVINVOINTIKERTOMUS
VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

Valitse kieli...

KIRJAUDU

Sähköinen hyvinvointikertomus
johtamista ja päätöksentekoa
Den elektroniska välfärdsber
ledning och beslutsfattande

Kirjautuminen

KÄYTTÄJÄTUNNUS

kimmo.haapasalo@fcg.fi

SALASANA

.....

SULJE KIRJAUDU

[Unohtunut salasana](#) [Rekisteröidy pääkäyttäjäksi](#)

AJANKOHTAISTA

26.10.2018 09:57

Pääkäyttäjäkirje 6/2018

Vaikutusten ennakkoarvioinnin
yhteinen tilaisuus Tampereella
26.11.

Kuntien Eva-treffit pl...

12.09.2018 10:25

**Tiedote: Sähköisen
hyvinvointikertomuksen päivitys
18.9.**

Sähköinen hyvinvointikertomus -
työvälineeseen julkaistaan päivitys
ensi viikon alussa. Tekninen käyt...

KAT...

Rajaa näytettävää asiakirjoja

Map Satellite

Inari

Murmansk
Мурманск

OTA YHTEYTTÄ
(PÄÄKÄYTTÄJÄTUKI,
KOULUTUKSET, LISENSIT)

Jussi Kukkonen
FCG Konsultointi Oy
etunimi.sukunimi@fcg.fi
050 5629205

VIIMEKSI HYVÄKSYTYT

20.11.2018 / Sodankylä
HYVINVOINTIKERTOMUS -
Vuosisraportti 2018 ja
hyvinvointisuunnitelma 2019

20.11.2018 / Tynävä
LAAJA
HYVINVOINTIKERTOMUS 2017 -

EVA-dokumenttiin käsiksi

SÄHKÖINEN HYVINVOINTIKERTOMUS
VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI FCG Konsultointi Oy

Valitse kieli... KIRJAUDU ULOS

Valitse dokumentti ▾ Kimmo Haapasalo (kimmo.haapasalo@fcg.fi) | | | | |

Sinulla ei ole valittua dokumenttia
Valitse olemassa oleva valikosta, tai luo uusi.

➕ Uusi SHVK-dokumentti
➕ Uusi EVA-dokumentti

Yhdessä valmistelu

- Useita käyttäjiä samanaikaisesti työskentelyssä
- Koko ajan päivittyvä
- Ei erillistä versiointia ja sen hallintaa/hallitsemattomuutta

Dokumentin käyttäjät

+ Lisää käyttäjä

Etunimi	Sukunimi	Käyttäjätunnus	poista
Kimmo	Haapasalo	kimmo.haapasalo@fcg.fi	
Maria	Salenius	maria.salenius@kuntaliitto.fi	

Sulje

Avoin valmistelu

- Halutuille henkilöille ja tahoille
- Linkin kautta koko ajan päivittyvä dokumentti

DOKUMENTIN JAKAMINEN

Jaettava dokumentti:

Valitse henkilö(t) pilkulla erotettuna (sähköpostiosoite)

etunimi.sukunimi@kunta.fi

TAI valitse jaettava sähköpostiryhmä

Määrittele dokumentin jaettavat tiedot

Tiedot ▼ Jaa vain dokumentin tekstit

Jaettavan dokumentin versio

Jaa nykyinen versio (PDF) ▼

Määrittele dokumenttijaon viimeinen voimassaolopäivä

16.01.2019

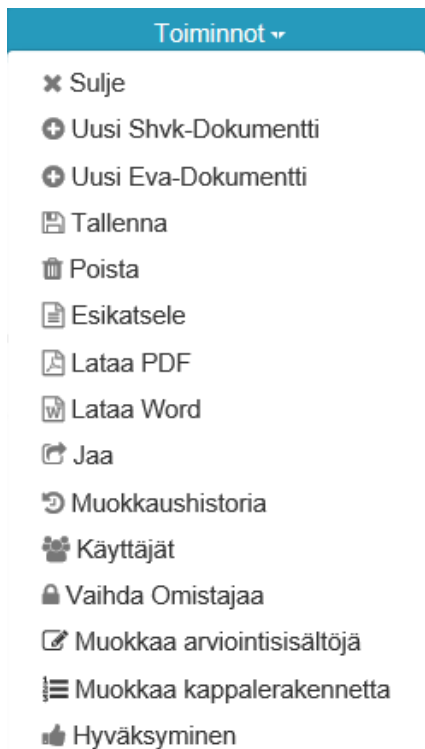
Peruuta

Näytä dokumenttijaot

Jaa

Dokumentin muokkaus ja käsittely

- Kirjoittaminen, tekstinkäsittely, kappalejaot ja listat
- Taulukot
- Linkkien upottaminen
- Kuvien lisääminen
- Tietojen lataaminen

Dokumentin rakenne muokattavissa

- Voit EVATA käyttämällä ohjelmassa olevaa perusrakennetta, tai sitten voit hienosäätää oman organisaation näköisen mallin.
- Kirjaa, poista, lisää kappale

DOKUMENTIN RAKENNE:

- 1 Esittelijä ja valmistelijat
- 2 Valmisteluaikataulu
- 3 Nykytilan kuvaus
- 4 Ehdotettu päätösesitys
- 5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua
- 6 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelusta
- 7 Päätösvaihtoehtojen vertailu
- 8 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta
- 9 Päätösesitys
- 10 Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma
- 11 Päätösesityksen hyväksyjät

6 VAIHETTA

Ennakoarvioinnin
toteuttamiseen

PÄÄTÖS ENNAKKOARVIOINNIN TEKEMISESTÄ

Kunnan on tarpeen linjata itselleen,
mitkä päätökset vaativat ennakkoarviointia.

Linjaus voi olla lista asioista tai
yleinen periaatepäätös ennakkoarvioinnin
toteuttamisesta.

- Kuka päätöksen sitten linjaa?
- Päätöksen voi tehdä hallitus, lautakunta, johtoryhmä...

PÄÄTÖSVAIHTOEHTOJEN MUODOSTAMINEN

Viranhaltijat muodostavat vaihtoehtoisia päätösesityksiä ja esittävät niiden vaikutukset. Päätösvaihtoehtojen tulee olla todellisia, jotta niiden muodostamisesta on hyötyä.

- Nykytilan lisäksi tarpeellinen määrä vaihtoehtoja

Mitä vaihtoehtoja tarkastellaan

5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua

Päivitetty viimeksi: 10.01.2018 12:36

Vaihtoehto	Kuvaus	
Nykytila	Varhaiskasvatus pääsääntöisesti kunnan omana toimintana	
Vaihtoehto 1	Palvelusetelillä täydennetään kunnan palvelutuotantoa	

Lisää vaihtoehto

VAIKUTUSTEN TUNNISTAMINEN

Vaikutusten arvioinnissa on tärkeää tunnistaa erilaiset vaikutustyyppit. Tarkoituksenmukaista on keskittyä vain merkittäviin vaikutustyypeihin.

- Päätösten vaikutuksia voi arvioida ennalta neljästä eri näkökulmasta - kuntalaisten, ympäristön, organisaation ja talouden kannalta tai sitten kunnassa voidaan päättää erikseen tarkasteltavista näkökulmista ja vaikutuskohteista.

Näkökulmat ja vaikutuskohteet

Näkökulma: Kuntalainen

Vaikutuskohte	Lyhyt aikaväli	Pitkä aikaväli	Indikaattorit	
Terveys ja hyvinvointi	0	0	0	
Kuvaus Ei vaikutuksia				
Työllisyys ja työelämä	3	1	0	
Kuvaus Eläköityvien henkilöiden vakanssien täyttäminen.				
Asiakkaan valintamahdollisuudet	-1	-1	0	
Kuvaus Asiakas voi toivoa tiettyyn päiväkotiin sijoittumista, ja toivomus otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Organisaatio kuitenkin päättää lopullisen sijoittumisen.				

Kuntalaisvaikutus

**Vaikutus-
kohteet**

- Terveys ja hyvinvointi
- Yhdenvertaisuus
- Tasa-arvo: sukupuolten ja kieliryhmien välinen
- Osallisuus
- Työllisyys
- Elinkeinoelämä
- Tietoyhteiskuntataidot (sisältää tietoturvan, palvelujen ja sosiaaliturvan tason)
- Turvallisuus
- Kattavuus ja saatavuus kunnan eri alueilla

Ympäristövaikutukset

**Vaikutus-
kohteet**

- Ihmisten elinolot
- Terveys ja viihtyvyys
- Maaperä
- Luonnon monimuotoisuus
- Ilmasto
- Maisema
- Kaupunkikuva
- Kulttuuriperintö
- Rakennettu ympäristö
- Yhdyskuntarakenne

Henkilöstö- ja organisaatiovaikutukset

**Vaikutus-
kohteet**

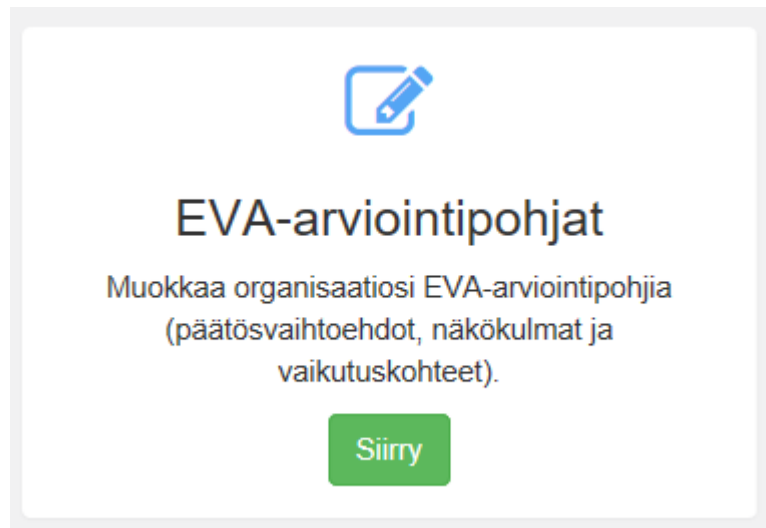
- Keskinäiset toimivaltamuutokset
- Uudet palveluiden tuottamistavat
- Organisaation tehtävien määrä
- Laatu ja menettelytavat
- Henkilöstömäärä
- Asema ja osallisuus
- Organisaation raportointi – tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja kielelliset velvollisuudet

Taloudelliset vaikutukset

**Vaikutus-
kohteet**

- Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen
- Yritysten toiminta ja niiden välinen kilpailu sekä markkinoiden toimivuus
- Kunnallistalouden yhteisöjen rahoitus
- Voimavarojen jako
- Työllisyys ja tuottavuus
- Palvelutuotannon muutos

Oma EVA-arviointipohja

- Muokkaa oman organisaation / toimialan vaikutusarviointipohja
- Näkökulmat ja vaikutuskohteet

VAIHTOEHTOJEN VERTAILU

Vaihtoehtoja vertaillaan toisiinsa ja vertailun tulos kirjoitetaan perustelutekstiin, jossa esittelijä ottaa kantaa eri vaihtoehtoihin.

- Vaikutuksia tarkastellaan pitkällä ja lyhyellä aikavälillä
- Kiteytä vaikutukset tähän, koska tämä tulee näkyviin loppuvertailussa

Vaikutukset lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

Näkökulma: Kuntalainen

Vaikutuskohde	Lyhyt aikaväli	Pitkä aikaväli	Indikaattorit	
Terveys ja hyvinvointi			0	
Kuvaus Lyhyellä aikajänteellä kuntorata on kuntalaisten hyödynnettävissä kuten tähänkin saakka, pitkällä aikajänteellä rapistuva kuntorata aiheuttaa tapaturma- ja onnettomuusriskin.				

Eri vaihtoehdot näkyvillä

Vaikutuskohde	Nykytila/nollavaihtoehto	Vaihtoehto 1: Peruskorjaus	Vaihtoehto 2: Uusi kuntorata
Kuntalainen			
Terveys ja hyvinvointi			
<i>Lyhyt aikaväli</i>	1	1	-1
<i>Pitkä aikaväli</i>	-2	1	2
<i>Kuvaus</i>	Lyhyellä aikajänteellä kuntorata on kuntalaisten hyödynnettävissä kuten tähänkin saakka, pitkällä aikajänteellä rapistuva kuntorata aiheuttaa tapaturma- ja onnettomuusriskin.	Lyhyellä aikajänteellä kuntorata on kuntalaisten hyödynnettävissä kuten tähänkin saakka.	Kuntorata ei ole käytettävissä lyhyellä aikavälillä, rakennusvaiheessa nykyinen rata suljetaan. Pitkällä aikavälillä käyttöasteen nousu ja turvallisuuden parantuminen tuovat hyötyjä.

Päätösesitys ja päätöksen seuranta

PÄÄTÖSESIITYKSEN LAADINTA

Vaihtoehtojen vertailun jälkeen esittelijä esittää päätettäväksi parhaimpana pitämänsä ratkaisuvaihtoehtoa.

PÄÄTÖKSEN SEURANTA

Kun päätös on tehty, sovitaan miten, kuka ja millä aikataululla päätöksen toteutumista ja vaikutuksia arvioidaan.

Nykyinen maailma on nopea, monimutkainen ja epävarma...

Asioiden ja vaikutuksien jäsentäminen yhdessä tuottaa paremman lopputuloksen.

Lisätietoja & ollaan yhteydessä

Kimmo Haapasalo

FCG Konsultointi

+040 5203020

kimmo.haapasalo@fcg.fi

[linkedin.com/in/kimmo-haapasalo-9756579/](https://www.linkedin.com/in/kimmo-haapasalo-9756579/)

[@KimmoHaapasalo](https://twitter.com/KimmoHaapasalo)

